

Rodica Gavriliță

Poeme
de încălzit
SUFLETUL

Prefață
de Aliona Grati

EDITURA **UNU**

821.135.1(478)-1

G 26

Editura UNU

str. Ion Creangă 62/4, Chișinău MD-2064, Republica Moldova

Tel.: (+373) 62 00 44 19

Email: editura.unu@gmail.com

POEME DE ÎNCĂLZIT SUFLETUL

Autor: Rodica Gavriliță

Prefață: Aliona Grati

Prezentare grafică: Grig Teodor-Anghel

Credit fotografic coperta I: Igor Stevanovic

Prepress: Editura UNU

Tipar: FOX TRADING SRL

ISBN: 978-9975-3376-1-8

© Text: Rodica Gavriliță, 2020

Prezentare grafică: Editura UNU

Toate drepturile rezervate

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Gavriliță, Rodica.

Poeme de încălzit sufletul / Rodica Gavriliță ; pref. de Aliona Grati. –
Chișinău : Unu, 2020 (Tipogr. „Fox Trading”). – 110 p.

100 ex.

ISBN 978-9975-3376-1-8.

821.135.1(478)-1

G 26

Imprintul **Editura UNU** este proprietatea companiei Fox Trading SRL.

*Dedic această carte tuturor celor
care mi-au dăruit din preaplinul sufletului
și m-au ajutat să cresc, să mă înalț,
tuturor OAMENILOR FRUMOȘI din viața mea*

O POEZIE CARE SE LIPEȘTE DE SUFLET

Poezia Rodicăi Gavriliță este de o artă limpede ca apa izvoarelor sub soarele unei dimineți de vară. Ea se naște din mirări și exaltări, din necenzurarea melancoliei sau a efuziunilor sentimentale, din cultură sau sensibilitate sublimată. Însă expresia acestora nu e complicată, nu obosește, ci tocmai, așa cum sună titlul cărții – „încălzește sufletul”. Ceea ce place cu fiecare vers este afecțiunea nefăcută, candoarea cu care poeta își învâluie motivele, nu altele decât cele care alcătuiesc preocupările dascălului de limbă și literatură română: cuvintele, poezia, dăruirea ființei, exercițiul demnității într-o lume căzută în derizoriu.

Atitudinea de o delicatețe extremă a imaginilor care sunt menite să reprezinte poezia creează nemijlocit lirismul, atmosfera textelor. Cuvintele poeziei sunt „cununi punți pentru orbi”, „coloane de azur”, „viață și albatroși și speranță”, „pâini dulci”, „cozonaci cu stele”, „leagăne de curcubeie pentru copii triști”, „mingi”, „steluțe în cubulețe răzlețe”: lanțuri și fascicole de metafore tot mai expresive și mai sensibilizante, nu neapărat prin inedit, ci mai ales prin suavitățile miniaturalului. Când citești pemele despre poezie, e ca și cum te-ai fi transferat în spațiul stampeii japoneze, mai exact în echivalentul românesc al acestui tip de artă, unde tăietura solemnă și gravă a liniilor marchează granițele imposibile ale unui conținut diafan și fraged. Senzația de regăsire concomitentă în două culturi diferite este creată și de motivele recurente în literatura bizantină, ca în această poezie cu distihuri: „Poezia e o pasăre albastră/ Ce s-agață

pe nesimțite de inima noastră.// Poezia e un ochi misterios de fântână,/ Ce se face pe sufletul nostru stăpână.// Poezia e un înger de pază,/ Mereu zbuciumată și trează.// Poezia e un pahar de cristal,/ Plutind în neștire pe-al vieții crâncen val.// Poezia e o complicată jucărie/ Pentru inima tristă, tăcută și uneori pustie.// Poezia e un foc tămăduitor/ Pentru suflete cotropite de dor.// Poezia e umbră și tăcere,/ Balsam neseacă pentru răni și durere.” (*Izvorul poeziei*). Dublă e și natura ontologică a acestei poezii. Contemplatorul se poate plasa, în același timp sau succesiv, în corpul sensibil cu nări mirosind, ochi privind sau în conștiința problematizând, dar și într-o zonă a frumuseților eterice, unde se pătrunde urmând gesturile din imaginarul autoarei: „există un sentiment al nemărginirii/ când pășești prin iarba unduioasă/ când privești cerul culcat pe spate/ când mirosul de pâine îți gădilă nările/ și când îți dezbraci sufletul de îndoieli” (*Există o poezie a vieții*).

Nu de puține ori, poezia se hrănește din sonurile arcadiene, ale universului familial privat, mereu armonios și confortabil, mereu alimentat de dragoste, bucurie provocatoare și nonșalanță. Melodia acestora este alcătuită din aceeași gamă a intimismului, melancoliei și nostalgiilor după timpul perfect. Fie că e vorba de o retrospectivă, o întoarcere în timp în paradisul copilăriei, al vieții zburdalnice și neprihănite în proximitatea casei părintești, fie că vizează realitatea imediată – a familiei sau a școlii (aproape același lucru pentru un dascăl), poezia păstrează constant o atmosferă a idealității de basm, pe care nu o poate tulbura prea mult vreo furtună socială. Este o realitate alimentată cu inepuizabilă inimă, ce se scaldă în nemărginitul ocean al sufletului – o aglomerare plutitoare de lucruri ca în superbul și remarcabilul poem intitulat *Dor de cândva*, sau *Avidă de copilărie*, sau... se pot da o mulțime de exemple, unde suntem invitați să trăim sărbătoarea vieții, detașați și feriți de partea urâtă al lumii, de coșmarul dantesc. O imensă candoare sfințește lucrurile și le dă acea alură de sacru din care e făcută poezia adevărată. Este poezia unei femei prin aspirații și gesturi.

Iar universul acesta se cere păzit cu strășnicie, nu de greutatea inerente ale vieții, ci de uriașele forțe ostile ale realității străine și necunoscute care sunt mereu în stare de crisper și au un cutremurător potențial de asediu. Milioane de nervi exacerbați țes pânză de tăun în care riscă să se prindă lumea:

Hr-r-r-r!

Hârâie neștiută

O javră nevăzută

Neîmblânzită, neinstruită

Plină de bube și negi, renăscută

De mii de artere alert străbătută

Plină de bube și negi, renăscută

Neîmblânzită, neinstruită

O javră nevăzută

O javră nevăzută

Hr-r-r-r!

Poemele sunt uneori înnobilate cu sugestii la poezia care a modelat-o pe autoare, Blaga, Arghezi și mai ales Magda Isanos sunt chiar preferințe declarate. Nu trebuie văzute neapărat ca trimiteri intertextuale postmoderniste, ci mai degrabă, așa cum am mai spus, se cer a fi folosite ca pe niște chei poetice și po(i)etice de pătrundere în mecanismul metaforic cu semnificații pe verticală. Poeziile Rodicăi Gavriliță sunt profunde, cu izvoare lirice ascunse, dar nu radical ermetice. Starea poetică comunicată trece printr-o retorică misterioasă cu virtualități mirabile. În totalitate, acest volum de versuri simbolizează aspirația poetei către azima sacră a poeziei. Sunt trepte de urcat și trepte de coborât, emoții de trăit și de retrăit, combustii lirice de încălzit sufletul. Hotărât, avem în Rodica Gavriliță una dintre cele mai grațioase prezențe în poezia noastră.

Aliona Grati

CUVINTELE

Fac din ele
cununi punți pentru orbi
coloane de azur
fac din ele
viață și albatroși
și speranță
Plămădesc din ele
pâini dulci de dreptate
și cozonaci cu stele
și plăcinte cu nestemate
meșteresc din ele
blocuri de zâmbete
leagăne de curcubeie
pentru copiii triști
să se bucure
le transform în mingi
în stelute în cubulețe răzlețe
și le adun ca-ntr-un puzzle
în poezii îndrăznețe...
Cuvintele rotunde și vesele
colțuroase și sincere
rebele și supuse
directe și figurate
mirosind a sudoare
și parfumate
botoase, ciufulite
și grele scorțoase
frumoase fidele

MAGIA POEZIEI

Fiecare strop de poezie e
o feerie e
o alchimie
o mică împărăție
fiecare întâmplare e
o culoare
o întrebare și
o înălțare
fiecare zi plină e
o albină
o serpentină
o gherghină
scăldată-n mir și lumină
fiecare om minunat e
un palat ciudat
cu multe saloane
un cer cu baloane și
lampioane

Dă-mi, Doamne,
mai multe zile pline
mai multe întâmplări colorate
și oameni-palate, și oameni-palate!

cuvintele mele
cuvintele-stele...

MI-E DOR DE O POEZIE...

Mi-e dor de o poezie
tăcută, ascultătoare,
care să stea la mijlocul unei pagini,
și, fiind citită, să-ți răscolească sufletul
până-n temelii.

Mi-e dor de o poezie
caldă și sinceră,
care să întremeze visuri sfărâmate
ale unui tânăr.

Mi-e dor de o poezie
calmă, mângâietoare,
care să alunge deznădejdea
din ochii celui disperat.

Mi-e dor de o poezie
înțeleaptă și fragilă,
care să oblojească bătrânețea
unui om singur.

Mi-e dor de o poezie
ca o făclie,
ca o fâlfâire de aripi,
ca un curcubeu
care să se lipească de suflet
ca frunza umedă de trotuar.

IZVORUL POEZIEI

Poezia e o pasăre albastră
Ce s-agață pe nesimțite de inima noastră.

Poezia e un ochi misterios de fântână,
Ce se face pe sufletul nostru stăpână.

Poezia e un înger de pază,
Mereu zbuciumată și trează.

Poezia e un pahar de cristal
Plutind în neștire pe-al vieții crâncen val.

Poezia e o complicată jucărie
Pentru inima tristă, tăcută și uneori pustie.

Poezia e un foc tămăduitor
Pentru suflete cotropite de dor.

Poezia e umbră și tăcere,
Balsam nesecat pentru răni și durere.

CAUT CUVINTE

Mă gândesc la câteva cuvinte prin care
copiii să mă țină minte și poate
în suflet să le frământa
ca pe niște aluat pentru
plăcinte moale moale ca
urechiușa unui prunc punct
cuvintele în fântâna sufletului
se ascund se dau tot mai la fund
și mai la fund esența să nu le-o
mai pătrund ș-apoi cuvintele
acestea ca niște săbioare din
inima lor fragedă să doboare
orice rău care le va ieși în cale și
să-i apere de tot ce în viața lor
o să tune și o să scapere și o să
le aducă nemulțumire sau
o să-i supere sau o să-i mire o
să le trezească o tristă uimire sau
doamne ferește rătăcire de aceea
vreau să găsesc cuvintele acelea
purificatoare pentru clipa gri când
doare tot și răul vrea să te doboare ca
un balaur mai caut cuvintele-acelea de
aur de tămâie de alinare și viața mea
devine o interminabilă căutare dacă
le-ar ști cineva mi le-ar spune oare?